

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 276/2015
16.06.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Гордана Ножица из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „Медиана“ Ниш, чији је пуномоћник адвокат Нинослав Јововић из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Нишу Гж1 бр.1552/14 од 12.08.2014. године, у седници одржаној 16.06.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Апелационог суда у у Нишу Гж1 бр.1552/14 од 12.08.2014. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење у другостепеном поступку.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2863/13 од 05.03.2014. године, усвојен је тужбени захтев и поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду бр.... од 27.02.2013. године донето од стране генералног директора туженог а тужени обавезан да тужиоца врати на рад – радно место које одговара врсти и степену његове стручне спреме и призна му сва права по основу рада од дана престанка радног односа до дана враћања на рад (1). Тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 88.500,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до коначне исплате (2).

Решењем Апелационог суда у Нишу Гж1 1552/14 од 12.08.2014. године укинута је првостепена пресуда у ставу првом изреке и одбачена је тужба као неблагоприятна. Првостепена пресуда је преиначена у ставу другом изреке, тако што је обавезан тужилац да туженом на име накнаде трошкова поступка плати износ од 88.500,00 динара.

Против правноснажног решења другостепеног суда тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правилност побијаног решења у смислу члана 408. у вези члана 420. ст.1. и 6. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11, 49-13-УС, 74/13-УС и 55/14) и утврдио да је ревизија основана.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог Јавног комуналног предузећа „Медиана“. По основу избора за председника Комисије ... одобрено му је мировање радног односа код туженог

решењем од 17.12.2008. године, почев од 28.12. исте године до истека мандата. Функција председника комисије у ... престала му је 14.07.2012. године што је констатовано решењем Одбора за административно и мандатско-имунитетска питања од 05.01.2013. године. После престанка наведене функције тужилац је примао плату у трајању од шест месеци у складу са одредбом члана 69. Закона о радним односима у државним органима до 14.01.2013. године, када му је престао радни однос у ГО „Медијана“ решењем од 15.01.2013. године. Писменом молбом од 25.01.2013. године тужилац је обавестио туженог да му је у Градској општини „Медијана“ престала функција председника комисије, због које му је радни однос код туженог мировао, као и радни однос по том основу 14.01.2013. године, те да се јавио на рад 22.01.2013. године код туженог као матичног послодавца и да му је у законском року од 15 дана тражио да буде враћен на рад. У међувремену тужени је сачинио писмено упозорење тужиоцу са обавештењем о отказу уговора о раду 31.01.2013. године због тога што се у законском року није вратио на рад. Достава упозорења му је вршена препорученом пошиљком, која је враћена са ознаком „није тражио“, а затим је упозорење истакнуто на огласну таблу 11.02.2013. године. О томе је сачињена службена белешка и констатовано је да се достава упозорења сматра извршеном 19.02.2013. године (по истеку осам дана). Решењем туженог од 27.02.2013. године, тужиоцу је отказан уговор о раду из разлога што се није вратио на рад у законском року од 15 дана од престанка разлога за мировање радног односа. После покушаја доставе поштом, отказно решење је враћено неуручено са ознаком „није тражио“ и истакнуто је на огласној табли туженог 11.03.2013. године, уз констатацију да је достава извршена 20.03.2013. године.

Саслушањем тужиоца, представника и запослених код туженог, првостепени суд је утврдио да је тужилац више пута позивао телефоном туженог преко запослених и његовог директора и лично долазио у просторије код туженог ради пријема код директора у вези враћања на рад. Био је и примљен код директора истим поводом. Такви позиви и доласци тужиоца у просторије туженог као и његови сусрети са запосленима и директорима, трајали су у периоду од јануара до јуна 2013. године. С тим у вези тужени није преко овлашћених или одговорног лица покушао да тужиоцу лично изврши доставу упозорења и датог отказа, нити му је предочио да таква писмена постоје и да су достављена преко огласне табле, коју тужилац није ни видео. Тек 26.06.2013. године у просторијама туженог тужиоцу је уручена фотокопија решења о отказу и тада је стекао сазнање да му је уговор о раду отказан. Тужбу ради поништаја решења о отказу и враћања на рад поднео је 11.07.2013. године. Према чињеничном утврђењу првостепеног суда избор тужиоца на функцију председника комисије у ГО „Медијана“, као разлог за мировање радног односа код туженог, као и престанак те функције објављени су у службеном гласилу исте градске општине, па је закључак тог суда да је тужени као јавно предузеће исте општине као оснивача било или морао бити упознат са тим чињеницама.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац благовремено поднео тужбу у року из члана 195. Закона о раду и да је истовремено тужени дао тужиоцу отказ уговора о раду после истека рокова (субјективног и објективног) из члана 184. став 1. Закона о раду од престанка функције која је била разлог за мировање радног односа и од када се рачуна ток рока за враћање тужиоца на рад а тиме и за давање отказа због пропуштања тог рока, као отказни разлог.

На оваквој чињеничној подлози и правном схватању заснована је првостепена пресуда којом је усвојен тужбени захтев за поништај отказног решења и враћања тужиоца на рад код туженог.

Другостепени суд је заузео друкчије становиште, те је применом члана 374. став

2. тачка 3. ЗПП, првостепену пресуду укинуо закључивањем о постојању битне повреде из наведене законске одредбе а тужбу је одбацио као неблаговремену.

Имајући у виду чињенично стање утврђено у првостепеном поступку које није измењено на основу одржане расправе у поступку пред другостепеним судом, Врховни касациони суд је закључио да је преиначујуће решење другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права, у вези са оценом благовремености тужбе за тражену судску заштиту тужиочевог права на рад и оценом очувања односно истека преклузивног рока из члана 184. став 1. Закона о раду за давање отказа уговора о раду. У том смислу се тужиочевом ревизијом основано побија другостепено решење.

Чињенично стање утврђено у првостепеном поступку о трајању радног односа тужиоца по основу избора на функцију односно периода у којем му је вршена исплата плате после престанка функције и почетка тока законског рока за подношење захтева за враћање на рад, по престанку разлога за мировање радног односа код матичног послодавца, као и непосредни лични контакти тужиоца, директора туженог и других запослених код туженог, у просторијама туженог, у вези тужиочевог захтева за повратак на рад, доводе у сумњу закључивање другостепеног суда о правилно извршеној достави упозорења и решења о отказу уговора о раду тужиоцу, те о правилној примени члана 185. ст.2. и 3. Закона о раду, у вези са утврђењем времена и начина на који је тужилац примио та писмена односно када је стекао сазнање о њиховој садржини и правним последицама.

Како из чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку произлази да је тужилац десетину и више пута лично контактирао са туженим и његовим представницима поводом враћања на рад, поред писмено поднетог захтева, не може се прихватити као правилно схватање другостепеног суда о законитом поступању приликом достављања упозорења и решења о отказу уговора о раду у смислу члана 185. ст.2. и 3. Закона о раду, а с тим у вези оцена о неблаговремености тужбе. С тим је повезано и питање наступања преклузије отказног рока односно очувања рока из члана 184. Закона о раду, као и благовременост тужиочевог захтева за враћање на рад после престанка функције председника комисије и престанка радног односа код оснивача туженог односно истека права на плату по престанку функције и испуњења отказног разлога у смислу члана 179. тачка 5. у вези члана 79. став 1. тачка 4. Закона о раду.

Како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање значајно за правилно пресуђење остало непотпуно утврђено односно чињенично стање утврђено у првостепеном поступку је измењено без одржане расправе пред другостепеним судом, другостепено решење је укинато и предмет је враћен на поновно суђење и одлучивање о жалби туженог, на основу одредаба члана 415. став 1. и 416. ст.2. и 3. ЗПП.

**Председник већа - судија
Љубица Милутиновић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**